

Posudek magisterské práce

Veroniky Ženíškové

Římské fortifikace v egyptské Západní poušti.

Práce je věnována římským fortifikacím v egyptské Západní poušti, v oblastech oáz, které hrály důležitou roli z hlediska kontroly souvisejícího osídlení, jeho kontroly a ochrany důležitých obchodních stezek. Je možné konstatovat, že tyto oblasti mají ve většině případů starší tradici, která se odvíjí od Egypta faraonů. Je tedy pochopitelné, že také římská přítomnost z logistických, ekonomických a obranných důvodů na ni navazuje. Jak je v práci uvedeno, jednalo se o kontrolu oblasti, kterou zajišťovali fortifikace a jejich posádky, přestože pohyb v těchto pouštních oblastech zřejmě nemohl být důsledný, jež jej můžeme sledovat na dalších částech limitu evropského, či v jiných severních oblastech římské říše.

Je do určité míry obtížné charakterizovat tuto část Západní pouště jako „limes“, nicméně je zřejmé, že v oblasti Západní pouště byly důležitou součástí římské správy.

K samotné práci: pokud jde o oázy a jejich vazby k nilskému údolí, je zřejmé, že autorka na základě studia pramenů podala odpovídající přehled o dosavadních hodnoceních pouštních cest. Je však skutečností, že k jejich konkrétnímu průběhu nám tyto prameny použila jen částečně. Pozitivně lze hodnotit výsledky výzkumů v jednotlivých oázách. Je také otázkou, jak vnímat jednotlivé spojnice (stezky), které mohly spojovat města a další sídla. V tomto ohledu je třeba konstatovat, že na základě písemných pramenů je (jistě opodstatněně) můžeme předpokládat.

V následujících kapitolách hodnotí možnosti místní produkce plodin. V tomto ohledu je jistě třeba konstatovat, že řada z nich by cestu přes pouštní cesty nemohla být dopravena v odpovídajícím stavu. Nicméně, to co je dle mého názoru podstatné, je hodnocení fortifikačních prvků. Systém, který umožňoval nejen kontrolu okolí, ale také zajišťoval ochranu okolních usedlostí.

Pokud jde o fortifikace, jejich dispozice je dána – dochované stěny dosahují výše často třetího patra – nicméně vnitřní zástavba je obtížně definovatelná. To především vzhledem ke stavu dochování a výzkumům, které mohou při interpretaci pomoci k jejich poznání.

Práce přináší řadu poznatků vycházejících z dostupných pramenů a publikací, které autorka odpovídajícím způsobem hodnotí.

Z těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení Velmi dobře.

Jiří Musil

Ústav pro klasickou archeologii

FF UK